

Van:	VVD Fractie
Datum:	8 juli 2024
Betreft:	Bijdrage VVD Heiloo bij de algemene beschouwingen over de kadernota

Voorzitter,

Voordat ik inga op een aantal aspecten van deze kadernota wil ik graag het college en de ambtelijke ondersteuning danken voor de duidelijke tekst en de heldere uitleg die gegeven is tijdens de raadsinformatieavond en voor de beantwoording van de gestelde vragen. Gezien de problemen met het vinden van een nieuwe controller was het een flinke bevalling, maar we zijn blij dat de controller van de gemeente Bergen samen met de concerncontroller hun verantwoordelijkheid hebben genomen, waardoor we nu tijdig kunnen spreken over de voorliggende kadernota. Een van de oorspronkelijke argumenten om het avontuur van de BUCH te starten was de vermindering van kwetsbaarheid van de organisatie door schaalvergroting; dat heeft zich hiermee duidelijk bewezen.

LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN

Sinds vorige week is het landschap in Nederland aanmerkelijk gewijzigd. We hebben nu een nieuw kabinet en een zgn. hoofdlijnen akkoord. Onze taak is nu vooral om te kijken wat dit akkoord betekent voor de gemeenten, voor de gemeentelijke financiën en natuurlijk in het bijzonder voor Heiloo.

De ingezette bezuinigingen op het gemeentefonds, de kortingen die toegepast worden als de SPUKS worden vervangen door niet geoormerkte uitkeringen en het opnieuw neerleggen van taken bij gemeenten zonder voldoende financiële middelen lijken te worden gecontinueerd. Ondanks verzet van de VNG moeten we er vanuit gaan dat we de komende jaren prioriteiten moeten stellen ten aanzien van onze ambities, want dat er minder middelen van het rijk komen is een gegeven.

KADERNOTA

Nu deze kadernota. Het goede nieuws is dat we het jaar 2023 met een flinke plus hebben kunnen afsluiten. Dat betekende een mooie toevoeging aan de algemene reserve. Maar zo'n incidentele plus is niet voldoende voor de langere, structurele termijn. Wij constateren dat het college heeft gekozen voor een twee-traps raket: Het jaar 2025 mag begroot worden met een incidenteel negatief saldo.

Het is echter goed te constateren dat er ook al een voorschot is genomen op de te verwachten negatieve ontwikkelingen door nu al voor 1,4 miljoen euro besparingen voor te stellen en in te rekenen. Hierdoor is het structurele saldo voor het toezicht door de Provincie voor 2025 positief; deze voorstellen kunnen op onze steun rekenen. Met pijn in het hart accepteren we dat de OZB voor onze inwoners fors stijgt, maar ondanks die forse verhoging komt het OZB tarief niet boven het landelijk gemiddelde tarief. Maar met de vooruitzichten op 2026 en verder, inmiddels algemeen bekend als de ravijnjaren, is dit helaas een onvermijdbare keuze. Om voor die jaren te komen tot een positief meerjaren perspectief zullen meer ingrijpende en soms pijnlijke maatregelen noodzakelijk zijn.

Het college zal in het najaar komen met een aantal scenario's, opdat wij als raad op basis van een goede onderbouwing een besluit kunnen nemen. Wij vinden dit een goede zaak, ook al kijken wij daar niet met plezier naar uit, maar we begrijpen ook dat een takendiscussie onvermijdelijk is, een discussie waarbij zinsneden als 'dit doen wij al jaren zo' of 'dit is een traditie in Heiloo, dus daar moet je afblijven' geen valide argumenten zijn.

Met het oog daarop citeer ik graag onze vertrekkend minister president die in zijn afscheidspeech het volgende zei: "ons beleid is tot stand gekomen door overleg, door het sluiten van verstandige compromissen, door niet weg te lopen voor veantwoordelijkheid; samen bereik je meer dan alleen." Laat dit ook de leidraad voor ons zijn als wij ons in november hierover buigen.

Nu alvast enige opmerkingen vooraf ten aanzien van de inkomsten: extra belasting in de vorm van hondenbelasting of toeristenbelasting zet geen zoden aan de dijk en zijn we dus niet voor. Betaald parkeren wordt in andere gemeentes als een melkkoe gezien, maar niet in Heiloo. De VVD was en blijft daarop tegen.

Dat alles neemt niet weg dat wij toch ook nog naar onze wensen en ambities willen kijken, hoewel deze onder druk komen te staan. Investerings in wegen en verkeer vinden wij voor de leefbaarheid van Heiloo enorm belangrijk. De subsidies die we verlenen aan tal van verenigingen en maatschappelijke instellingen kunnen we wat ons betreft onder de loep houden. Ook moeten we - net als we met de bibliotheek hebben gedaan - verder blijven kijken naar huisvestingskosten. Daar waar organisaties met behoud van hun functie zich beter kunnen concentreren qua locatie, moeten we dat zeker gaan onderzoeken.

Het college heeft op verzoek van de raad 3 ton structureel als stelpost opgenomen. Na presentatie van de plannen met 't Loo en de Stationsomgeving vinden wij het niet verstandig om nu dit volledige bedrag in te zetten, maar wij stellen het college voor dat in de begroting 2025 een deel van de 3 ton wordt ingezet om de eerste stappen te zetten - dus het minimale scenario uit te voeren - en dat later, indien mogelijk, uit te breiden. Op deze manier blijft nog een deel van die 3 ton over voor latere investeringen.

LOKALE ONTWIKKELINGEN

Het afgelopen jaar heeft een meerderheid van de raad nav een door ons gesteunde motie van D66, ingestemd met uitvoering van een bestuurskrachtonderzoek. Aanleiding daarvoor was het beeld dat de BUCH als ambtelijke werkorganisatie wel wil, maar niet kan leveren wat nodig is voor een sterk lokaal bestuur. Uitgeest ging ons al voor, en het is afwachten wat de andere 2 gemeentes gaan doen. Het bestuurskrachtonderzoek wordt nu uitgevoerd. Voor ons is een herstel van het democratisch tekort met behoud van inzetten op lokale kracht van belang. De vraagstukken waar tegenwoordig iedere en dus ook een kleine gemeente voor staat, zijn nauwelijks nog als zelfstandige gemeente op te lossen. Alles in een gemeenschappelijke regeling stoppen vergroot het democratisch tekort, en is dus ook geen oplossing. De VVD wacht dus met grote interesse het onderzoek af.

Veel is nu dus nog onzeker; ik noem in willekeurige volgorde:

- Wat zal de septembercirculaire ons bieden?
- Komen er toch nog handreikingen vanuit het nieuwe kabinet, zoals verlichting voor de WMO en de jeugdzorg?
- Hoe slagen wij er samen met de regiogemeenten in de Gemeenschappelijke Regelingen zover te krijgen dat ook zij gaan bezuinigen?
- Wat zal het effect zijn van de nieuwe CAO voor overheidspersoneel?

- Zullen wij extra (en dus duurdere) inhuur nodig hebben om onze ambities te kunnen verwezenlijken?
- Welke investeringen zullen noodzakelijk zijn en niet langer uitgesteld kunnen worden?
- Gaan wij de vruchten plukken van de ingezette verbeterplannen bij de BUCH werkorganisatie?

HALVERWEGE

We zijn iets over de helft van deze zittingsperiode en dan is het een goed moment om te kijken wat er bereikt is gedurende de afgelopen twee jaar en wat we nog kunnen verwachten en wensen voor de komende twee jaar. Het lijkt ons goed als we als raad nog voor de behandeling van de begroting 2025 in november a.s. hierover een debat voeren. De situatie, zowel in Nederland als in de rest van de wereld is de afgelopen twee jaar meer veranderd dan in 2022 te voorzien was. Het zou dus best kunnen dat enige zinsneden uit het collegeakkoord aanpassing behoeven.

Wel is het goed om te constateren dat het niet alleen kommer en kwel is: woensdag wordt de Spot in gebruik genomen, een goed initiatief om een mooie plek voor jongeren te creëren; daar vlakbij wordt de tweede sporthal gerealiseerd, waardoor nog meer inwoners actief aan sportbeoefening kunnen doen. De muziekschool wordt op een geweldige manier gerenoveerd tot een gebouw dat voor vele culturele uitingen gebruikt kan worden. Door inzet van veel vrijwilligers en een reëel businessplan is het Baafje dit jaar gered en hopelijk zal deze zomer het weer zodanig verbeteren dat men dit seizoen met een positieve exploitatie zal kunnen afsluiten. Wij wachten af of dit ook bij de Beun zal lukken door ook daar met een goed onderbouwd businessplan te komen. We realiseren ons echter dat ook als we een maatschappelijk rechtvaardige – en dus lagere - huur vragen er nog veel onzekerheid blijft. Allerlei goedbedoelde toezeggingen van vermaarde cabaretiers ten spijt.

AANDACHTSPUNTEN

De volgende punten wil de VVD Heiloo ook nog graag onder de aandacht van het college brengen:

- De VVD wacht met groot ongeduld op de bestemmingsplannen Zandzoom en A9. Het is voor aanpak van het woningtekort en verbeteren van de ontsluiting en daarmee de leefbaarheid voor Heiloo van groot belang dat deze bestemmingsplannen nu uitgevoerd gaan worden.
- Overigens vindt de VVD wel dat het huidige college goed vaart zet met uitvoering van bouwplannen op de diverse inbreilocaties. Er wordt in elke wooncategorie veel en betaalbaar gebouwd.
- Wij hebben vorige week tijdens de commissiebehandeling al onze ernstige zorgen geuit over de plannen om een mega windmolen in het bollengebied langs de A9 te plaatsen. Met name het feit dat er een andere wind waait met betrekking tot de RES, de in onze ogen gebrekkige participatie en het feit dat je niet weet wat je krijgt, zijn argumenten om geen extraatje bovenop de huidige RES te doen. De VVD zal er alles aan doen om dit onzalige plan niet door te laten gaan. Volgende week zullen wij hierover een amendement indienen.
- Wat wel een goed plan is, is het energie opwekkend geluidsscherm langs diezelfde A9. Het is ons een raadsel waarom een GL gedeputeerde hiertegen met ridicul argument over verstedelijking en aantasting landschap bezwaar maakt. Wij roepen volgende week middels een motie ons college op om bij het college van GS zo snel mogelijk groen licht voor dit plan te krijgen.

- Wij zijn verheugd dat er extra capaciteit voor BOA's is gekomen en dat het ter inzage leggen van het verkeersbesluit binnenkort afgerond zal zijn. Dat betekent dat er daarna gehandhaafd kan worden, bijvoorbeeld op het verbod voor vrachtverkeer op de Stationsweg. Dit is hoog nodig.
- Al eerder heeft het college toegezegd met een notitie te komen over een herijking van het subsidiebeleid. Graag vernemen wij wanneer wij deze kunnen verwachten.
- Meer dan 2 maanden geleden hebben wij aandacht gevraagd voor de ramkraak in 't Loo en de wens om enige beschermende paaltjes te plaatsen om dit in de toekomst te voorkomen. We waren verbaasd te horen dat het meegenomen gaat worden bij de reorganisatie van 't Loo. Wij zien de logica niet; dit is een zaak van openbare veiligheid en misdaadpreventie. Wij zouden dus graag zien dat het nu door het college wordt opgepakt. Bij de vorige ramkraak in 't Loo, nu zo'n 12 jaar geleden bij de andere ingang, was het binnen een week geregeld.
- Wat ook niet kan wachten tot de reorganisatie van 't Loo, is het tegegaan van de toename van het zwerfafval wegens te weinig prullenbakken en dan in het bijzonder het ontbreken van die met deksel om te voorkomen dat de vogels van alles eruit trekken en over de grond verspreiden. Ook hier is een eenvoudige en snelle oplossing mogelijk.
- En over snelle oplossingen gesproken: er bestaan vast en zeker ook mogelijkheden voor planten en bloemen rondom het gemeentehuis om de omgeving een wat aangener en vrolijker uiterlijk te geven, die niet meteen door de treinreizigers worden meegenomen.

Samenvattend, de VVD heeft vertrouwen in de daadkracht van dit college en steunt de voorstellen die het doet bij deze kadernota.